

ΓΝΩΜΗ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ ΤΗΣ Ο.Κ.Ε.

ΜΕ ΘΕΜΑ: «ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΤΗΣ ΑΘΗΝΑΣ»

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος (Ο.Κ.Ε.) ανέλαβε την έκδοση Γνώμης Πρωτοβουλίας με τίτλο **«Αντιμετώπιση των προβλημάτων του κέντρου της Αθήνας»**, με βάση το άρθρο 4 του Νόμου 2232/1994, σύμφωνα με το οποίο *«η Ο.Κ.Ε. μπορεί με δική της πρωτοβουλία να εκφράζει γνώμη και για άλλα θέματα κοινωνικοοικονομικής πολιτικής»*.

Η Εκτελεστική Επιτροπή της Ο.Κ.Ε. συνέστησε Επιτροπή Εργασίας αποτελούμενη από την **κα Μαργαρίτα Ζούλοβιτς**, την **κα Ζωή Λαναρά**, την **κα Έφη Μπέκου** και τον **κ. Νικόλαο Σκορίνη**.

Ως πρόεδρος της Επιτροπής Εργασίας ορίστηκε ο **κ. Ν. Σκορίνης, Αντιπρόεδρος Ο.Κ.Ε.**. Στις εργασίες της Επιτροπής Εργασίας μετείχαν ως εμπειρογνώμονες η **κα Τζίνα Γιαννακούρου, Αν. Καθηγήτρια Πανεπιστημίου Αθηνών** και οι **κ.κ. Θωμάς Μαλούτας, Καθηγητής Χαροκόπειου Πανεπιστημίου και Δημήτρης Οικονόμου, Καθηγητής Πανεπιστημίου Θεσσαλίας**. Από πλευράς Ο.Κ.Ε. συμμετείχαν οι επιστημονικοί συνεργάτες **κα Μαρία Ιωαννίδου** και **Δρ Αφροδίτη Μακρυγιάννη**, η οποία είχε και τον επιστημονικό συντονισμό της γνωμοδότησης και ερευνητική στήριξη παρείχε η **κα Κωνσταντίνα Ρεμπεστέκου**.

Η Επιτροπή Εργασίας ολοκλήρωσε τις εργασίες της σε τρεις (3) συνεδριάσεις και η Εκτελεστική Επιτροπή διαμόρφωσε την εισήγησή της προς την Ολομέλεια στη συνεδρίαση της 26/6/2012.

Η Ολομέλεια της Ο.Κ.Ε. ολοκλήρωσε την συζήτηση για το θέμα στη συνεδρίαση της **19/7/2012** και διατύπωσε την υπ' αριθ. **279** Γνώμη της Ο.Κ.Ε.

1. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Αθήνα, και ειδικότερα το ευρύτερο κέντρο της, βιώνει σήμερα μια πολυδιάστατη κρίση. Ορισμένες διαστάσεις της κρίσης, όπως τα περιβαλλοντικά και τα πολεοδομικά προβλήματα, έχουν ιστορία δεκαετιών και παρά ορισμένες πολεοδομικού κυρίως χαρακτήρα βελτιώσεις παραμένουν και χαρακτηρίζονται από διαχρονική αδυναμία αντιμετώπισής τους. Άλλες διαστάσεις της κρίσης, όπως τα κοινωνικά προβλήματα και ιδίως αυτά που συνδέονται με τις συνέπειες από τη δυσανάλογη ποσοτικά παρουσία παράνομων μεταναστών είναι πιο πρόσφατες και συνεχώς οξύνονται. Η βαθμιαία απόσυρση των κατοίκων της καθώς και πολλών υπηρεσιών του δημόσιου τομέα στα προάστια οδήγησε σε βίαιη αλλαγή των αστικών λειτουργιών στο ιστορικό κέντρο αλλά και στις γειτονιές της πόλης και στην κατάληψη μεγάλων τμημάτων του κέντρου από «περιθωριακά στοιχεία» και μετανάστες (ιδίως παράνομους και, σε σημαντικό βαθμό, με χαμηλό βαθμό ενσωμάτωσης). Οι συνθήκες αυτές στη συνέχεια οδήγησαν σε απαξίωση του κτιριακού αποθέματος με την αύξηση του αριθμού των κενών ή και εγκαταλειμμένων κτιρίων και διαμερισμάτων και στην υποβάθμιση του αστικού περιβάλλοντος και των λειτουργιών της πόλης και συνακόλουθη απαξίωση ή και εξαθλίωση των ιστορικών ορόσημων και διαδρομών της πόλης (πλατεία Κλαυθμώνος, Εμπορικό Τρίγωνο, Σταδίου, πλατεία Δικαιοσύνης, Χαυτεία, Αθηνάς, περιοχή Εθνικού Θεάτρου, Γερανίου, πλατεία Θεάτρου, πλατεία Λαυρίου, πλατεία Βάθη, περιοχή Μουσείου, πλατεία Βικτωρίας, Πατησίων κ.λπ.). Παράλληλα, όπως ήταν αναμενόμενο, παρατηρήθηκε αύξηση της εγκληματικότητας/παραβατικότητας που σε συνδυασμό με την αύξηση του αριθμού των ανέργων και των αστέγων και την υποβάθμιση των συστημάτων κοινωνικής πρόνοιας και περίθαλψης δημιουργούν αυξανόμενες κοινωνικές εντάσεις και έντονα φαινόμενα ρήξης της κοινωνικής συνοχής. Τέλος, η τρέχουσα κρίση, εκτός από τα οικονομικά προβλήματα που έχει δημιουργήσει, έχει επιδεινώσει έντονα όλα τα

προαναφερόμενα προβλήματα του Κέντρου της Αθήνας το οποίο έχει οδηγηθεί σε πρωτοφανή για ευρωπαϊκή πρωτεύουσα αδιέξοδα.

Τα προβλήματα επομένως που αντιμετωπίζει το Κέντρο της Αθήνας και απαιτούν λύσεις είναι πολλά και ποικίλα και έχουν σημαντικές επιπτώσεις στις εμπορικές και τουριστικές επιχειρήσεις που λειτουργούν και δυστυχώς βρίσκονται αντιμέτωπες με καταστάσεις που τις οδηγούν σε συνεχή υποβάθμιση. Είναι προβλήματα τόσο πολεοδομικά και περιβαλλοντικά όσο και προβλήματα κοινωνικά και ασφάλειας. Αυτή η διαπλοκή προβλημάτων πολλών τύπων καθιστά το σημερινό πρόβλημα του κέντρου της πόλης σύνθετο και δυσεπίλυτο.

Η Αθήνα σήμερα βρίσκεται σε κατάσταση έκτακτης ανάγκης και απαιτούνται άμεσα ουσιαστικές παρεμβάσεις. Οι παρεμβάσεις αυτές δεν μπορούν να περιορίζονται σε λογικές «ωραιοποίησης» της πόλης και σε εξωραϊσμούς πλατειών και οδών. Στην κατάσταση που είναι σήμερα η Αθήνα, **απαιτείται ένα στοχευμένο και ολοκληρωμένο πρόγραμμα δράσης που θα δίνει έμφαση στην οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική ανασυγκρότηση της πόλης**, τη στήριξη της πραγματικής οικονομίας της, τη διατήρηση και επαύξηση των θέσεων εργασίας, την ενίσχυση της αστικής επιχειρηματικότητας και την προσέλκυση νέων, ανταγωνιστικών, χρήσεων και λειτουργιών. Η επιβίωση της πόλης είναι ταυτόσημη με την οικονομία της και τη συνεκτικότητα του κοινωνικού της ιστού. Από εκεί πρέπει να ξεκινήσει κανείς. Άλλωστε και η διεθνής εμπειρία δείχνει ότι **η ανασυγκρότηση και η αναγέννηση μιας αστικής περιοχής περνά πρωτίστως από τη βελτίωση των κοινωνικοοικονομικών συνθηκών και, δευτερευόντως, από τις όποιες αισθητικές ή «πράσινες» παρεμβάσεις.**

Σε μία προσπάθεια κατηγοριοποίησης των βασικότερων ζητημάτων από τα οποία πηγάζει αλλά και επιτείνεται η κρίση του Κέντρου της Αθήνα δημιουργούνται τέσσερεις κρίσιμης σημασίας ομάδες θεμάτων:

A. Το πρώτο ζήτημα είναι η σε εξέλιξη δημοσιονομική και οικονομική κρίση. Παρόλο που τα προβλήματα του κέντρου έχουν εμφανιστεί πριν από αυτή, δεν υπάρχει ωστόσο αμφιβολία ότι η οικονομική κρίση επιδεινώνει συνολικά την κρίση του

κέντρου, μέσω της αυξανόμενης πίεσης στις οικονομικές δραστηριότητες, στην απασχόληση και της συνεπακόλουθης επίδρασης στο κοινωνικό κλίμα, αλλά και μέσω του περιορισμού των δημοσιονομικών δυνατοτήτων χρηματοδότησης μέτρων για την αντιμετώπιση της κρίσης. Ταυτόχρονα, η κρίση του Κέντρου επιδρά αναδρασικά στην οικονομική κρίση με παραδείγματα όπως τη μείωση του «αθηναϊκού» τουρισμού και την επέκταση του παραεμπορίου με ότι αυτό συνεπάγεται για την ήδη επιβαρυσμένη από την οικονομική κρίση λειτουργία των τουριστικών και εμπορικών επιχειρήσεων του Κέντρου.

Β. Το δεύτερο ζήτημα συνδέεται με την ένταση της παράνομης μετανάστευσης. Είναι σαφές ότι πολλά από τα στοιχεία της κρίσης του κέντρου εμφανίστηκαν πριν από τη μαζική έλευση μεταναστών. Από την άλλη πλευρά, ωστόσο, είναι επίσης γνωστό ότι η αύξηση της εγκληματικότητας και η ριζική αλλοίωση του κοινωνικο-πολιτισμικού χαρακτήρα ορισμένων περιοχών που απομάκρυνε παλαιούς κατοίκους και οδήγησε στην «γκετοποίηση» τους, συνδέονται με την εκτός κλίμακας παρουσία αλλοδαπών, σε πολύ μεγάλο ποσοστό παρανόμων. Η όποια αντιμετώπιση των προβλημάτων του κέντρου δεν θα είναι αποτελεσματική αν συνεχιστεί η αθρόα και ανεξέλεγκτη εισροή παρανόμων μεταναστών. Είναι προφανές ότι το ζήτημα ανάγεται στην εθνική μεταναστευτική πολιτική, τόσο ως προς το σκέλος της ανακοπής της εισόδου, όσο και ως προς το σκέλος των πολιτικών ενσωμάτωσης και νόμιμης διαμονής τους.

Γ. Το τρίτο ζήτημα άπτεται του πολιτικο-διοικητικού συστήματος. Η έλλειψη συνέχειας των προσπαθειών που έχουν κατά καιρούς εκδηλωθεί για την αντιμετώπιση της κρίσης του κέντρου της Αθήνας, συνδέεται ευθέως με τις αδυναμίες της διοίκησης και του συνολικού πολιτικο-διοικητικού συστήματος: την έλλειψη αποτελεσματικότητας και την απουσία ισχυρής πολιτικής βούλησης. Για να υπάρξει ολοκληρωμένη αντιμετώπιση της κρίσης απαιτείται η συνεργασία μεγάλου αριθμού δημόσιων φορέων και δυστυχώς προβλήματα όπως η διάσπαση των αρμοδιοτήτων, η απουσία μηχανισμών συντονισμού, η ισχνότητα των διαδικασιών διακυβέρνησης (συνεργασίας δημόσιου-ιδιωτικού-κοινωνικού τομέα) και το ζήτημα της μητροπολιτικής διακυβέρνησης, αποτελούν παραμέτρους που αυξάνουν τις δυσκολίες.

Δ. Το τέταρτο ζήτημα σχετίζεται με το δικαίωμα στην ασφάλεια που δοκιμάζεται ιδιαίτερα τα τελευταία χρόνια στην Αθήνα. Τα εγκλήματα κατά της ζωής και της ιδιοκτησίας συνεχώς αυξάνονται, όπως και η λεγόμενη «εγκληματικότητα του δρόμου» (αρπαγή τσαντών, επιθέσεις και ληστείες σε ηλικιωμένους, παιδιά και γυναίκες κ.λπ.). Τόσο στο ιστορικό Κέντρο, όσο και στις άμεσες ζώνες επιρροής του και στις όμορες γειτονιές, στα προαναφερόμενα προστίθενται και όλα εκείνα που υπονομεύουν την υγιή επιχειρηματικότητα και τη δημόσια υγεία όπως η αύξηση των παράνομων χρήσεων και λειτουργιών, ιδίως παράνομων καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος και οίκων ανοχής, η παράνομη στάθμευση και ιδίως η αυθαίρετη κατάληψη οδών, πλατειών και πεζοδρομίων από παράνομες χρήσεις και δραστηριότητες, οι βανδαλισμοί δημοσίων κτιρίων και ιδιωτικών επιχειρήσεων, αλλά και οι καταλήψεις κενών ή εγκαταλελειμμένων κτιρίων και η μετατροπή τους σε εστίες επικινδυνότητας, πολλαπλής ρύπανσης και όχλησης.

2. ΒΑΣΙΚΟΙ ΑΞΟΝΕΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ

Η αναζωογόνηση της Αθήνας και ιδιαίτερα του Κέντρου της περνά μέσα από την άρση των αιτιών που οδήγησαν στη σημερινή κατάσταση και πρωτίστως στην αποψίλωση του από τους κατοίκους του και τις εμπορικές ή άλλες επαγγελματικές δραστηριότητες. Οι προτεινόμενοι άξονες δράσης είναι οι εξής:

Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας

Ενίσχυση των οικονομικών δραστηριοτήτων (τουρισμός, εμπόριο, βιοτεχνία και ελεύθεροι επαγγελματίες)

Αναθέρμανση αγοράς ακινήτων

Πολεοδομικές και περιβαλλοντικές παρεμβάσεις.

Ταυτότητα και στρατηγική επωνυμίας (branding)

Ψηφιακή πόλη

Προώθηση μίας ασφαλούς πόλης για όλους τους πολίτες

Ενίσχυση του κοινωνικού χαρακτήρα της πόλης

Στήριξη του Εθελοντισμού

Αναβάθμιση της εικόνας και των λειτουργιών της πόλης

Οι πιο πάνω δράσεις πρέπει να καλύψουν το σύνολο των τμημάτων του ευρύτερου κέντρου της Αθήνας που πλήττεται από την κρίση. Σε μια πρώτη προσέγγιση, η περιοχή αυτή περιλαμβάνει το ιστορικό κέντρο της Αθήνας (όπως αυτό ορίζεται σήμερα νομοθετικά, συμπεριλαμβανόμενων του «εμπορικού τριγώνου» και της Πλάκας) με προεκτάσεις προς τα βόρεια κατά μήκος των οδών Πατησίων και Αχαρνών (και των περί αυτές συνοικιών) μέχρι περίπου την Πλ. Αμερικής, την περί τον Λυκαβηττό ζώνη και τη συνοικία Μακρυγιάννη. Η περιοχή έχει ως πυρήνα την 1^ο Δημοτική Κοινότητα του Δήμου Αθηναίων και περιλαμβάνει και τμήματα των 2^{ης}, 3^{ης} (σημαντικό τμήμα), 4^{ης}, 6^{ης} και 7^{ης} Δημοτικών Κοινοτήτων.

Άξονας 1 Ενίσχυση της επιχειρηματικότητας

Προτεραιότητα στην κατεύθυνση αυτή πρέπει να είναι η ενίσχυση της δημιουργικότητας των πολιτών, ιδίως των νέων ανθρώπων, και των επιχειρηματικών πρωτοβουλιών σε νέους και δυναμικά αναπτυσσόμενους τομείς. Ειδικότερα, χρειάζεται να διαμορφωθούν σε τοπικό επίπεδο ολοκληρωμένες δράσεις για την αναβάθμιση της ενημέρωσης και πληροφόρησης με στόχο την στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων που καινοτομούν, επενδύουν στη γνώση, δημιουργούν νέες θέσεις απασχόλησης και, ταυτόχρονα, είναι περιβαλλοντικά ευαίσθητες και κοινωνικά υπεύθυνες.

Άξονας 2 Ενίσχυση των βασικών οικονομικών δραστηριοτήτων του κέντρου: τουρισμός, εμπόριο, βιοτεχνία και επαγγελματίες

Παρόλο που ο τουρισμός, αποτελεί μια από τις κυριότερες οικονομικές δραστηριότητες της χώρας, στην Αθήνα βρίσκεται σε κάμψη. Είναι σαφές ότι υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες αναβάθμισης και εκτίναξης της τουριστικής δραστηριότητας στην πόλη. Ειδικότερα, ο τουρισμός της Αθήνας δεν θα πρέπει να είναι μόνο μεταγωγικός (προς νησιά, κλπ), ούτε να περιορίζεται σε εμπορικό (εμπορικοί αντιπρόσωποι και εκθέσεις) και συνεδριακό. Αντίθετα θα πρέπει να αναπτυχθούν πρωτοβουλίες σε τομείς όπου η Αθήνα διαθέτει μεγάλα συγκριτικά πλεονεκτήματα (π.χ. πολιτισμό), ενισχύοντας έτσι και τη διεθνή της ταυτότητα. Επιβάλλεται επίσης το άνοιγμα της αγοράς του τουρισμού σε πολυπληθείς ομάδες-στόχους (π.χ. άτομα με αναπηρία, ηλικιωμένοι κ.λπ.), που -αν και αγγίζουν το 30-40% του ευρωπαϊκού πληθυσμού- μέχρι σήμερα έχουν αγνοηθεί κατά τον σχεδιασμό του εθνικού τουριστικού προϊόντος. Για την κατηγορία αυτή των επισκεπτών η Αθήνα μπορεί να αποτελέσει ιδανικό προορισμό αξιοποιώντας το εξαιρετικό της κλίμα, το πολιτιστικό της προφίλ, την εγγύτητα σε καθαρές ακτές, τις σύγχρονες ξενοδοχειακές υποδομές και υποδομές υγείας που διαθέτει, τις δυνατότητες αγορών και τα σύγχρονα προσβάσιμα μέσα μετακίνησης (ΜΕΤΡΟ, Προαστιακός κ.λπ.). Η στροφή στον τουρισμό που εξυπηρετεί και τις ανάγκες των παραπάνω κατηγοριών (Τουρισμό για Όλους)

αποδεδειγμένα και τεκμηριωμένα πλέον αποτελεί διεθνώς στροφή στον ποιοτικό τουρισμό μεγάλης χρονικής διάρκειας.

Σημαντική επίσης θέση στην οικονομική διάρθρωση της Αθήνας κατέχει το εμπόριο. Είναι γεγονός ότι οι σημερινές συνθήκες, έχουν καταστήσει τη λειτουργία των εμπορικών καταστημάτων προβληματική. Τα περισσότερα καταστήματα βρίσκονται σε κρίση λόγω της πτώσης της αγοραστικής δύναμης των πολιτών, της επιδείνωσης των συνθηκών επιχειρηματικής λειτουργίας (εγκληματικότητα, αποκλεισμοί λόγω απεργιών και κινητοποιήσεων, κλπ), των καταστροφών που συνήθως ακολουθούν τις πορείες διαμαρτυρίας στο Κέντρο της Αθήνας, αλλά και της μετακίνησης μεγάλου τμήματος της ζήτησης σε περιφερειακά κέντρα και της αναδιάρθρωσης των μορφών με τις οποίες προσφέρονται οι εμπορικές υπηρεσίες (εμπορικά κέντρα κ.λπ.). Επιβάλλεται επομένως άμεσα να ληφθούν μέτρα που θα αναζωογονήσουν την εμπορική κίνηση στο Κέντρο, θα αποτρέψουν φαινόμενα λεηλασιών εμπορικών επιχειρήσεων και θα επιτρέψουν στις επιχειρήσεις αυτές να λειτουργούν με ασφάλεια όλες τις εργάσιμες ημέρες του χρόνου.

Παράλληλα, τα τελευταία χρόνια έχουν μετακινηθεί από το κέντρο ή έχουν κλείσει μια σειρά από επιχειρήσεις, ιδιαίτερα μικρομεσαίες, του τομέα της μεταποίησης και των υπηρεσιών. Οι επιπτώσεις της αραίωσης αυτής δεν είναι θετικές για την πόλη, ενώ ταυτόχρονα ισχυρή διαφαίνεται η τάση εγκατάστασης στο κέντρο νέων επαγγελματιών. Η διατήρηση της μικρής και μη οχλούσας μεταποίησης εντός των ορίων της πόλης είναι συστατικό στοιχείο της συνεκτικότητας του αστικού ιστού, της επιδίωξης για τη συνεκτικότητα της πόλης (αρχή της συμπαγούς πόλης) και της οικονομικής της ζωής. Η δυνατότητα επανεγκατάστασης των επαγγελματιών στο Κέντρο αλλά και η προσέλκυση νέων, αποτελεί κεντρική επιλογή για την πόλη και αντικείμενο στοχευμένης πολιτικής.

Άξονας 3 Αναθέρμανση της αγοράς ακινήτων

Η οικοδομική δραστηριότητα, και η συνακόλουθη ανάπτυξη της αγοράς ακινήτων έχουν αποτελέσει, καθ' όλη την μεταπολεμική περίοδο, από τις βασικές

κινητήριες δυνάμεις της οικονομίας και μάλιστα ενίοτε εργαλείο θέρμανσης και αποθέρμανσής της.

Η αναθέρμανση της αγοράς ακινήτων θα συμβάλει σημαντικά στην αναθέρμανση της οικονομίας του Κέντρου και στην αναζωογόνηση του αστικού ιστού, κινητοποιώντας την κατοίκηση και την επαγγελματική στέγαση. Στην κατεύθυνση αυτή, οι σχετικές δράσεις θα πρέπει να δίνουν έμφαση σε θέματα της φορολογίας και αντικειμενικών αξιών.

Άξονας 4 Πολεοδομικές και περιβαλλοντικές παρεμβάσεις

Στον άξονα αυτό θα απαιτηθούν κατά κύριο λόγο παρεμβάσεις πολεοδομικού σχεδιασμού, όπως η αναμόρφωση των σχεδίων χρήσεων γης (ούτως ώστε να διευκολυνθεί η επαναφορά στο κέντρο οικονομικών δραστηριοτήτων που έχουν εκδιωχθεί κατά τις τελευταίες δεκαετίες, καθώς και η αξιοποίηση προβληματικών ακινήτων), νομοθετικές πρωτοβουλίες που θα επιτρέπουν τις παρεμβάσεις σε ακίνητα με προβλήματα (υπό κατάληψη, εγκαταλελειμμένα ...), παροχή νέων δυνατοτήτων στάθμευσης σε συντονισμό με τα δίκτυα μαζικής μεταφοράς, και παρεμβάσεις ολοκληρωμένης αστικής ανασυγκρότησης (regeneration) σε θύλακες ή μεγαλύτερες ενότητες με σύνθετα προβλήματα. Παρεμβάσεις εξωραϊσμού και αστικής σύνθεσης, όπως οι πεζοδρομήσεις και οι αναμορφώσεις πλατειών χωρίς να αποκλείονται, μόνο δευτερεύοντα ρόλο μπορούν να έχουν στο πλαίσιο των δεδομένων σημερινών προβλημάτων του αθηναϊκού κέντρου. Σε κάθε περίπτωση, πρέπει να εκτιμώνται πολύ σοβαρά οι επιπτώσεις σε πεδία όπως η κυκλοφορία, η εμπορική κίνηση, και η ασφάλεια, ιδίως για πεζοδρομήσεις μεγάλης κλίμακας.

Άξονας 5 Ενίσχυση της ταυτότητας και branding της Αθήνας και του κέντρου της

Σημαντική συνιστώσα του άξονα αυτού είναι η ενίσχυση της ταυτότητας της πόλης και επιμέρους περιοχών, έννοια που εν μέρει αντιστοιχεί στον όρο «city branding». Με τον όρο αυτό εννοείται η απόδοση συγκεκριμένης χωρικής ταυτότητας σε επιμέρους περιοχές της πόλης ώστε να διαμορφωθεί μία κεντρική ιδέα για τα

χαρακτηριστικά και την αστική προσωπικότητα κάθε περιοχής που θα προσελκύσει συγκεκριμένες πληθυσμιακές ομάδες οι οποίες θα κάνουν τη χρήση της περιοχής για διαφορετικούς σκοπούς (π.χ. ελεύθερο χρόνο, εργασία, επιχειρηματικότητα, κατοικία, κ.λπ.).

Άξονας 6 Προώθηση ψηφιακής πόλης και ανάπτυξη συστημάτων διαχείρισης

Η διαρκώς εντεινόμενη ανάγκη ανάπτυξης και επικαιροποίησης ψηφιακών υποδομών και υπηρεσιών προσβάσιμων σε όλους χωρίς αποκλεισμούς, αποτελεί αναμφισβήτητη πραγματικότητα. Μεταξύ άλλων, η προώθηση της ψηφιακότητας παίζει επίσης εκπαιδευτικό ρόλο για το γενικότερο πληθυσμό και βοηθά στον αναγκαίο ψηφιακό αλφαριθμητισμό του. Ως εκ τούτου, πρέπει να προταθεί σειρά δράσεων στην κατεύθυνση αυτή .

Άξονας 7 Προώθηση μίας ασφαλούς πόλης

Η αναγνώριση των προβλημάτων της παραβατικότητας και της εγκληματικότητας, στις πραγματικές και καθημερινές τους διαστάσεις, επείγει. Η αποκατάσταση της ευνομίας και η ενεργός προστασία των πολιτών αποτελούν απαραίτητες προϋποθέσεις για τη διατήρηση της κοινωνικής ειρήνης και της κοινωνικής συνοχής, αλλά και για τη στήριξη της οικονομικής βάσης της Αθήνας, την ανάκτηση και αναβάθμιση του δημοσίου χώρου της, καθώς και τη διατήρηση του πληθυσμού της και την επανακατοίκηση της πόλης. Η εμπέδωση αισθήματος ασφάλειας στην καθημερινότητα του πολίτη και η αυστηρή τήρηση της νομιμότητας προς κάθε κατεύθυνση οφείλουν να προηγηθούν αλλά και να είναι συμβατές με κάθε άλλη παρέμβαση, αναπτυξιακή, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, κυκλοφοριακή και αισθητική.

Άξονας 8 Ενίσχυση του κοινωνικού χαρακτήρα της πόλης και της προσβασιμότητάς της σε όλους

Οι περισσότερες συζητήσεις για τα προβλήματα της πόλης και του κέντρου της αναφέρονται σε σημαντικά κοινωνικά ζητήματα – όπως η συγκέντρωση ευάλωτων πληθυσμών (άστεγοι, εξαρτημένοι από ναρκωτικές ουσίες, μετανάστες, αθίγγανοι) – όχι ως θέματα καθ' εαυτά, αλλά ως παράγοντες που εμποδίζουν το κέντρο να αναπτυχθεί και να αναβαθμιστεί. Σε μια κοινωνία που αναζητεί συναινέσεις, οι λύσεις για τα κοινωνικά προβλήματα πρέπει να εστιασθούν στις εναλλακτικές πολιτικές που μπορούν να αναπτυχθούν ώστε να εξυπηρετείται ο διπλός στόχος της προστασίας των ευάλωτων ομάδων (με την έννοια, κατά περίπτωση, της ομαλής ένταξης, της απεξάρτησης, της επανένταξης, της άρσης του αποκλεισμού κ.ο.κ.) και της αναβάθμισης του κέντρου.

Στις σημερινές συνθήκες, το ζητούμενο είναι να βρεθούν τρόποι ώστε η κοινωνία της πόλης να μην αφεθεί στο έλεος της φιλανθρωπίας και οι κοινωνικές σχέσεις να μην ρυθμίζονται με καταναγκασμό αλλά με διαδικασίες συναίνεσης και συνοχής.

Επίσης η ενίσχυση του κοινωνικού χαρακτήρα της πόλης οφείλει να εστιάσει και στην ανάγκη ενίσχυσης της προσβασιμότητας των υποδομών και υπηρεσιών της στα άτομα με αναπηρία και στους ηλικιωμένους, δύο κατηγορίες πολιτών που μέχρι το 2050 αναμένεται να αγγίξουν το 40% του πληθυσμού. Η ισότιμη ενσωμάτωσή τους και η διασφάλιση της ασφάλειας, αυτονομίας και δυνατότητας συμμετοχής τους στα κοινά φαντάζει ως το μοναδικό αντίδοτο στη διαρκή περιστολή του κράτους-πρόνοιας.

Άξονας 9 Στήριξη του Εθελοντισμού

Η αντιμετώπιση των προβλημάτων του ιστορικού κέντρου της Αθήνας αποτελεί κοινή ευθύνη που απαιτεί δράση εκ μέρους όλων των αρμοδίων φορέων διακυβέρνησης σε συνεργασία με τους φορείς τοπικής αυτοδιοίκησης, τον ιδιωτικό τομέα καθώς και τους πολίτες. Η ευαισθητοποίηση και η συνδρομή των πολιτών, είτε

ως κάτοικοι του ιστορικού κέντρου της Αθήνας, είτε ως επιχειρηματίες αυτού, αλλά και γενικότερα ως φίλοι και επισκέπτες του ιστορικού κέντρου, μπορεί να λειτουργήσει καταλυτικά στην αντιμετώπιση της κρίσης, ειδικά ως παράλληλη/συμπληρωματική δράση, αλλά και σε συνεργασία με τους αρμόδιους φορείς.

Την αναγκαιότητα της συμμετοχής στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του κέντρου, της ευαισθητοποίησης και της δράσης των πολιτών έχουν κατανοήσει και έχουν αποδεχθεί οι κάτοικοι του ιστορικού κέντρου της πόλης οι οποίοι μέσω του οργανωμένου εθελοντισμού θέτουν με τη συμμετοχή τους τις βάσεις για την ανατροπή της κακής εικόνας και την ανανέωση του κέντρου της Αθήνας. Κύρια σημεία της δράσης τους είναι η ανάδειξη της ιστορικής και πολιτισμικής κληρονομιάς των πόλεων που αποτελούν ταυτόχρονα σημαντικούς παράγοντες για τον τουρισμό, την επιχειρηματικότητα, το εμπόριο και την ευζωία των κατοίκων.

Την ευαισθητοποίηση αυτή των πολιτών- κατοίκων του κέντρου της Αθήνας πρέπει να εναγκαλιστούν οι αρμόδιοι φορείς της τοπικής αυτοδιοίκησης, οι οποίοι πρέπει να συνεργαστούν συνάπτοντας σχετικές συμφωνίες με οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών, σωματεία, ιδρύματα, μη κυβερνητικές οργανώσεις καθιστώντας τους τελευταίους φορείς υλοποίησης των τοπικών κοινωνικών προγραμμάτων για την αποκατάσταση του κέντρου της Αθήνας.

Οι Οργανώσεις της Κοινωνίας Πολιτών (ΟΚΠ) έχουν μεγαλύτερη επάρκεια εξειδίκευσης, γνώση των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και προβλημάτων της περιοχής με αποτέλεσμα την ταχύτερη υλοποίηση, και σημαντικά χαμηλότερο κόστος.

Από την άλλη πλευρά, η Τοπική Αυτοδιοίκηση αποτελεί προνομιακό χώρο εργασίας για τις οργανώσεις, καθώς έχουν: χαμηλότερο βαθμό γραφειοκρατίας από ότι η κεντρική εξουσία, από πρώτο χέρι την γνώση των τοπικών ιδιαιτεροτήτων και προβλημάτων, ανάγκη την τοπική και μάλιστα οργανωμένη κοινωνία, δυνατότητα άμεσου ελέγχου της αξιοπιστίας των τοπικών ΟΚΠ, δυνατότητα αμεσότερης λήψης αποφάσεων σε τοπικά ζητήματα, μεγάλες δυνατότητες συμμετοχής σε Ευρωπαϊκά

Χρηματοδοτικά Προγράμματα, καθώς αποτελούν επιλέξιμους φορείς σε ένα μεγάλο αριθμό επιχειρησιακών προγραμμάτων.

Η συμμετοχή λοιπόν όσον το δυνατόν περισσότερων ενεργών μη κυβερνητικών οργανώσεων στα δίκτυα και τη δημόσια διαβούλευση καθώς και ενεργών πολιτών είναι επιτακτική και μπορεί να συμβάλλει αποφασιστικά στην ανόρθωση της πόλης

Αξονας 10 Αναβάθμιση της εικόνας και των λειτουργιών της πόλης

Μέχρι την υιοθέτηση και εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης που είναι απολύτως αναγκαίο πρέπει να γίνουν προσπάθειες από τον Δήμο Αθηναίων στους εξής τομείς: καθαριότητα της πόλης, φωτισμός, τακτική συντήρηση των κοινόχρηστων υποδομών της πόλης, αποκατάσταση των πινακίδων, βελτίωσης της προσβασιμότητας της πόλης, βελτίωση του κτιριακού αποθέματος κ.λπ.

Τα πιο πάνω όσο και αν μοιάζουν αυτονόητα, αποτελούν βασικές προϋποθέσεις για την βελτίωση της εικόνας και των λειτουργιών της πόλης, ιδιαίτερα κατά την παρούσα στιγμή και στο βαθμό που δεν γίνονται, ή γίνονται πλημμελώς, ειδικά στις πλέον υποβαθμισμένες περιοχές του κέντρου, επιδεινώνουν την κατάσταση.

Σημειωτέον ότι η στοιχειώδης αποκατάσταση της εικόνας της πόλης ως προς τα παραπάνω θα έχει θετικό αντίκτυπο σε όλες τις δραστηριότητες που διεξάγονται στο κέντρο της πόλης και κυρίως στον τουρισμό.

3. ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ ΕΠΙΜΕΡΟΥΣ ΔΡΑΣΕΩΝ

Καθορισμός ειδικών ενισχύσεων προς τις ιδιωτικές επιχειρήσεις

Η δράση αυτή έχει ως αντικείμενο αφενός τη διαμόρφωση ενός συστήματος ειδικών ενισχύσεων για τις επιχειρήσεις στο κέντρο της Αθήνας, ή σε ιδιαίτερα προβληματικά τμήματα αυτού, με στόχο την προστασία, ανάπτυξη και διαφοροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας για επιχειρήσεις που λειτουργούν, ιδρύονται ή μετακινούνται σε προβληματικές ζώνες του κέντρου και αφετέρου την κοινωνική και πολεοδομική συνοχή και τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης για τους κατοίκους της περιοχής (πχ. μπορεί να εξεταστούν προϋποθέσεις όπως ένα σημαντικό ποσοστό των απασχολούμενων να κατοικούν στην περιοχή).

Μπορούν να εξεταστούν διάφορες δυνατότητες, όπως:

(α) Τροποποίηση του Νόμου για την Ενίσχυση των Ιδιωτικών Επενδύσεων ούτως ώστε να προβλέπει:

ενίσχυση του χονδρικού και λιανικού εμπορίου το οποίο σήμερα, πλην της εμπορίας αυτοκινήτων και μοτοσικλετών, εξαιρείται.

προσθήκη, ενδεχομένως, στις κατηγορίες ενισχυόμενων τουριστικών επενδύσεων και των ξενοδοχειακών μονάδων του αστικού τουρισμού / city break, εφόσον υπάρξει και μηχανισμός πιστοποίησής τους.

αύξηση του προβλεπόμενου ποσοστού ενίσχυσης στην Αττική, ειδικά για τις προβληματικές περιοχές του ευρύτερου κέντρου Αθήνας (προφανώς μπορεί να εξεταστεί ευρύτερη εφαρμογή) από 15%/20%/25% που είναι σήμερα για μεγάλες / μεσαίες / μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις σε 20%/30%/40% αντίστοιχα, με αξιοποίηση των προβλεπόμενων ορίων περιφερειακού χάρτη.

(β) Εφαρμογή συστήματος ανάλογου με τις «zones franchises urbaines ZFU» ή «Urban Free Zones» που εφαρμόζεται σε διάφορες Ευρωπαϊκές χώρες (π.χ. Γαλλία, στη

Λυών και στο Παρίσι το «σχέδιο Grand Paris»), που να περιλαμβάνει άμεσες επιδοτήσεις, ενισχύσεις επιτοκίου ή φορολογικές απαλλαγές.

(γ) Απαλλαγές από ορισμένες κατηγορίες δημοτικών τελών, υπό προϋποθέσεις.

(δ) Ενισχύσεις για συστάδες ή συσπειρώσεις δραστηριοτήτων (clusters), αυτοτελώς, ή με χρήση μείγματος των προηγούμενων περιπτώσεων.

(ε) Φορολογικές απαλλαγές για ειδικές / ευάλωτες κατηγορίες αυτοαπασχολούμενων.

Επισημαίνεται, επίσης, ότι για την επόμενη προγραμματική περίοδο (2014-2021) η ελληνική πλευρά πρέπει εγκαίρως να φροντίσει ώστε ο νέος Περιφερειακός Χάρτης Ενισχύσεων να επιτρέπει τέτοιες ενισχύσεις (όρια) αλλά και να προβλέπει ειδικές ενισχύσεις για προβληματικές αστικές ζώνες.

Ειδικά μέτρα στήριξης του τουρισμού στο κέντρο Αθήνας

Η ανάπτυξη του αστικού τουρισμού γενικά εξαρτάται από το περιβάλλον της αναψυχής, δηλαδή από το ευχάριστο περιβάλλον του κέντρου της πόλης (ελκυστική αρχιτεκτονική και ενδιαφέροντες δρόμους, πλατείες, έργα τέχνης, πάρκα, βιομηχανική κληρονομιά, ιστορικά χαρακτηριστικά) και το κοινωνικό-πολιτιστικό περιβάλλον (γλώσσα, τοπικά έθιμα, τρόπος ζωής, γενική ζωντάνια), καθώς επίσης και από τους χώρους των δραστηριοτήτων (θέατρα, κινηματογράφοι, μουσεία, αίθουσες τέχνης και συναυλιών κ.ά.), από όλες οι μορφές των εξυπηρετήσεων φαγητού και ποτού, από ένα ευρύ φάσμα εξυπηρετήσεων αγορών και τέλος από την πρόσβαση, το παρκάρισμα, τις πινακίδες και υπηρεσίες τουριστικών πληροφοριών.

Ουσιαστικά δηλαδή η στήριξη του τουρισμού εξαρτάται και από την ποιότητα ζωής στην πόλη που κατ' αρχάς αφορά τους κατοίκους της. Πιο συγκεκριμένα, από την ποιότητα του εμπορίου, το βαθμό επίτευξης της αστυνόμευσης, καθαριότητας και φωτισμού, την ποιότητα και (κυρίως) τη συχνότητα δρομολογίων των ΜΜΜ, την ποιότητα εξυπηρέτησης των ταξί, το βαθμό προσβασιμότητας των υποδομών και

υπηρεσιών στα άτομα με αναπηρία, τους ηλικιωμένους και όλες τις ομάδες πληθυσμού με παρόμοιες ανάγκες.

α) Δράσεις που έχουν ήδη προταθεί ή προγραμματιστεί:

Αναθεώρηση σχεδίου τουριστικής προβολής

Επαναδραστηριοποίηση Γραφείου Συνεδρίων στο πλαίσιο της Ε.Τ.Ο.Α.Α

Ενίσχυση της Πρωτοβουλίας «This is My Athens»

Πρώθηση προγραμμάτων αστικού Τουρισμού για Όλους στο Ιστορικό και Εμπορικό Κέντρο της Αθήνας, σε συνεργασία με αρμόδιους κοινωνικούς και οικονομικούς φορείς (π.χ. Εμπορικός Σύλλογος Αθήνας, ΕΒΕΑ, Ένωση Ξενοδόχων Αττικής, ΕΣΑμεΑ κ.λπ.), ιδίως για την ανάδειξη της σύγχρονης ιστορίας και των σημαντικών τοπόσημων της πόλης

Επεξεργασία εκπαιδευτικών προγραμμάτων για την ιστορία της πόλης των Αθηνών σε μορφές προσβάσιμες σε όλους και τη διαμόρφωση προτύπων προσβάσιμων διαδρομών - περιπάτων στο κέντρο της πόλης αλλά και στις συνοικίες της Αθήνας, σε συνεργασία με αρμόδιους κοινωνικούς και εκπαιδευτικούς φορείς (πρόγραμμα «Γνωρίζουμε την πόλη μας»)

Ανάληψη πρωτοβουλιών φιλοξενίας ξένων προσωπικοτήτων, εκπροσώπων μέσων ενημέρωσης, tour operators, κ.λπ.

Δημιουργία πρόσθετων Κέντρων Πληροφόρησης επισκεπτών σε «στρατηγικά σημεία», πλέον των υφιστάμενων στο αεροδρόμιο «Ελ. Βενιζέλος» και στη Δ. Αρεοπαγίτου, π.χ. στο Γκάζι.

Σήμανση σημαντικών τουριστικών και πολιτιστικών πόρων (έχει προκηρυχθεί από το Ταμείο Αρχαιολογικών Πόρων και Απαλλοτριώσεων διαγωνισμός ιδεών «Ενιαία Εικόνα και Ταυτότητα για τα Μνημεία και Μουσεία της Ελλάδας») και διασφάλιση της προσβασιμότητάς τους.

β) Προτεινόμενες νέες δράσεις στήριξης τουρισμού:

Κάρτα Πόλης

Κίνητρα για παράταση της διαμονής των επισκεπτών στην πόλη (μίνιμουμ στόχος η εβδομάδα και όχι το τριήμερο)

Πακέτα συνδυασμού διαμονής, φαγητού, αγορών, επισκέψεων σε αξιοθέατα, παρακολούθησης πολιτιστικών εκδηλώσεων σε χώρους όπως Μέγαρο Μουσικής, Παλλάς, Ίδρυμα Κακογιάννη, Στέγη Γραμμάτων και Τεχνών κ.α. Τέτοια πακέτα μπορεί να παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για κατοίκους π.χ. της Κύπρου ή κοντινών στην Αθήνα περιοχών με ευκολία οδικής και σιδηροδρομικής πρόσβασης (Χαλκίδας, Κορίνθου κ.ο.κ.)

Επικέντρωση σε ορισμένες μορφές τουρισμού (μετά από την απαραίτητη έρευνα) με στόχο την κατανομή του σε όλο το χρόνο, π.χ. συνεδριακός, γαστρονομικός (όχι μόνο ελληνικής κουζίνας), τουρισμός αγορών, πολιτιστικός τουρισμός. Βασική προϋπόθεση η αξιοποίηση των αρχών του Τουρισμού για Όλους ως την πλατφόρμα επί της οποίας θα αναπτυχθούν όλες οι μορφές τουρισμού που προτείνονται.

Ίδρυση Γραφείου Γυρίσματος Ταινιών με πρώτο στόχο τη διαμόρφωση κινήτρων (στη Νέα Υόρκη π.χ., όπου το 2011 τα κίνητρα ήταν της τάξης 30%, 100.000 κάτοικοι εργάστηκαν για 328 παραγωγές), στο πλαίσιο της Ε.Τ.Ο.Α.Α., έρευνα για την αναπαράσταση της Αθήνας στον Κινηματογράφο με τελικό στόχο την ένταξη στη σειρά βιβλίων «World Film Locations» και έρευνα για την τηλεόραση (πχ. ως θέματα διπλωματικών εργασιών στα Πανεπιστήμια με κίνητρο τη βράβευσή τους)

Διαμόρφωση Κινήτρων για βελτίωση ξενοδοχειακής υποδομής

Αναβάθμιση του ανθρώπινου δυναμικού των επιχειρήσεων μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων στοχευμένων στην εξυπηρέτηση και συναλλαγή με άτομα με αναπηρία και ηλικιωμένους.

Ειδικά μέτρα στήριξης του εμπορίου στο κέντρο Αθήνας

Στόχος της δράσης αποτελεί η αναζωογόνηση της εμπορικής κίνησης στο κέντρο της Αθήνας. Η τόνωση του εμπορίου αφορά:

A. Στην αύξηση της εμπορικής κατανάλωσης μέσω της προσέλκυσης επισκεπτών που έρχονται στην περιοχή για άλλο σκοπό. Προτεινόμενα μέτρα: α) η ενίσχυση της τουριστικής δραστηριότητας και β) η επιστροφή δημοσίων φορέων επιτελικού ιδίως χαρακτήρα που δεν δημιουργούν κυκλοφοριακό φόρτο στο Κέντρο.

B. Στην προσέλκυση επισκεπτών με μοναδικό σκοπό την κατανάλωση.

Γ. Στη διαφύλαξη της εμπορικής μορφής του κέντρου της Αθήνας και στην ένταξη συμπληρωματικών χρήσεων πχ καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος.

Δ. Άλλα ειδικά μέτρα όπως:

Κίνητρα για τη διατήρηση, την επαναφορά και την ανάπτυξη θεματικών αγορών στο εσωτερικό κέντρο της Αθήνας και σε συνοικίες στις οποίες υπάρχει μεγάλος αριθμός κενών καταστημάτων.

Ανάπλαση υποβαθμισμένων περιοχών με θεσμοθέτηση ενός πλαισίου φορολογικών και άλλων κινήτρων για την ενεργοποίηση της ιδιωτικής πρωτοβουλίας νέων επιχειρηματιών (π.χ. νέοι, ΑΜΕΑ, καλλιτέχνες, βιοτεχνίες χειροτεχνίας κλπ.)

Προγραμματισμός ειδικών πιλοτικών μέτρων για περιορισμένο χρονικό διάστημα και μόνο για το Κέντρο της Αθήνας με στόχο την ενδυνάμωση της εμπορικής δραστηριότητας π.χ. μια Κυριακή το μήνα, ή προσαρμογή του ωραρίου καταστημάτων ειδικά για την περίοδο των εκπτώσεων κ.α.

Ανάπτυξη ταυτότητας, προστασία και ενίσχυση αστικών ταυτοτήτων και προβολή της περιοχής ή/και συγκεκριμένης εμπορικής περιόδου (πχ εκπτώσεις, bazaar, περίοδος προσφορών κλπ) πανελλαδικά αλλά και σε γειτονικές χώρες (π.χ. στην Κύπρο). Αντίστοιχο παράδειγμα αποτελεί η πόλη της Κωνσταντινούπολης με την προβολή της περιόδου των εμπορικών της εκπτώσεων στα λεωφορεία της Αθήνας.

Εφαρμογή προγράμματος κινήτρων για την επιστροφή της κατοικίας.

Κυκλοφοριακές παρεμβάσεις, πρόσβαση φορτηγών τροφοδοσίας μόνο σε συγκεκριμένες ώρες και μέρες, κ.α.

Δημιουργία δικτύου προσβάσιμων διαδρομών που θα συνδυάζουν το τουριστικό και εμπορικό ενδιαφέρον των επισκεπτών και κατοίκων της πόλης.

Θέσπιση κινήτρων και αντικινήτρων εγκατάστασης συστάδων επιχειρήσεων σε συγκεκριμένα μέρη της πόλης (clusters)

A. Κριτήρια επιλογής σημείων εγκατάστασης:

περιοχές χρήζουσες οικονομικής αναζωογόνησης

περιοχές με ιστορικό επίδοσης σε συγκεκριμένους κλάδους/ υποκλάδους, ή ύπαρξής τους ή εν δυνάμει ύπαρξής τους.

περιοχές που είναι δυνατόν να προσελκύσουν τις κατάλληλες ομάδες πολιτών για τις εκάστοτε προτεινόμενες ρυθμίσεις

B. Θέσεις clusters που έχουν ήδη προταθεί ή προγραμματιστεί:

επιχειρήσεων τεχνολογικού και γνωσιακού προσανατολισμού με έμφαση στους Η/Υ και τις εφαρμογές τους και σε εκτυπωτικές δραστηριότητες, στην περιοχή Εξαρχείων

νέων επιχειρήσεων media και δημιουργικών βιομηχανιών τεχνολογικού και γνωσιακού προσανατολισμού, στην περιοχή Αττικής Στ. Λαρίσης Σεπολίων.

νέων επιχειρήσεων καλλιτεχνικού προσανατολισμού και media, στην οδό Πειραιώς

επιχειρήσεων εξειδικευμένων υποκλάδων εμπορίου (π.χ. αγορά μπαχαρικών), στην περιοχή της Κεντρικής Αγοράς και της οδού Αθηνάς

νέων επιχειρήσεων σε συνάρτηση με το προβλεπόμενο από το ΡΣΑ-2021 «Επιστημονικό και Τεχνολογικό Πάρκο» (στους τομείς: τρόφιμα, γεωργία,

βιοτεχνολογία, πράσινα υλικά και τεχνολογίες δόμησης), στην περιοχή του Ελαιώνα.

Δημιουργία Θυρίδων Νεανικής Επιχειρηματικότητας, Σταθμού Εξυπηρέτησης Μιας Στάσης (one stop shop) και Γραφείου-μηχανισμού παρακολούθησης και ενίσχυσης επιχειρηματικών και καινοτόμων πρωτοβουλιών

Βασικά προβλήματα για την ίδρυση επιχειρήσεων στην Ελλάδα, είναι η πολυνομία, η γραφειοκρατία, η απειρία και η εύκολη απογοήτευση νέων επιχειρηματιών καθώς και οι παρατυπίες-παρανομίες που ενίοτε εμφιλοχωρούν. Οι περισσότεροι νέοι επίδοχοι επιχειρηματίες, πέρα από την καθοδήγηση (mentoring) που έχουν ανάγκη, χρειάζονται επίσης βοήθεια στο γραφειοκρατικό μέρος της ίδρυσης και αδειοδότησης. Σε αυτό μπορεί να συνδράμει η τοπική αυτοδιοίκηση δημιουργώντας σημεία επαφής (θυρίδες). Προτείνεται επομένως η δημιουργία μια υπηρεσίας με τρία σκέλη:

α) Θυρίδες: παροχή συμβουλών και αρωγής νέων που προτίθενται να δημιουργήσουν νέα επιχείρηση και συνεργασία με διάφορες πρωτοβουλίες όπως τα Open Coffees, workshops, start up events, κλπ που λειτουργούν στην πόλη, ενημερωτικές καμπάνιες, και νομικές, χρηματοδοτικές, εργασιακές, διοικητικές συμβουλές.

β) Σταθμός Εξυπηρέτησης Μιας Στάσης: εξυπηρέτηση αιτημάτων και αιτήσεων για νέες επιχειρήσεις με διεκπεραίωση των διαδικασιών μέχρι την αδειοδότηση.

γ) Γραφείο-μηχανισμός παρακολούθησης και ενίσχυσης επιχειρηματικών και καινοτόμων πρωτοβουλιών: λειτουργία παρατηρητηρίου, μηχανισμού συγκέντρωσης και μεταφοράς προτάσεων και ιδεών, οργάνωση εκδηλώσεων

Οριζόντια μέτρα στήριξης αγοράς ακινήτων στο κέντρο

Τα ακίνητα έχουν επιβαρυνθεί (διαχρονικά και ιδιαίτερα κατά τα τελευταία χρόνια) με σωρεία φορολογικών επιβαρύνσεων. Τα μέτρα αυτά άλλοτε επιδιώκουν τη σύλληψη της υπεραξίας που παράγεται από την αύξηση της γαιοπροσόδου (που απορρέει από «εξωτερικές» ως προς το ακίνητο ενέργειες και επενδύσεις) και άλλοτε αποτελεί μια λογιστικά εύκολη μέθοδο αύξησης των δημοσιονομικών εσόδων. Η παρούσα δράση εστιάζει στην αποφυγή υπερβολικής χρήσης της δεύτερης εκδοχής, ιδίως όταν αυτή αποσυνδέεται από την επιδίωξη σύλληψης της αύξησης της γαιοπροσόδου. Ακριβής οριοθέτηση του ζητήματος, και διατύπωση συγκεκριμένων προτάσεων προϋποθέτει ειδική μελέτη. Ενδεικτικά ζητήματα προς εξέταση:

Η μη υπέρβαση των πραγματικών από τις αντικειμενικές αξίες. Το ζήτημα δεν αφορά μόνο το κέντρο, αλλά σε κάθε περίπτωση θα πρέπει να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στο τελευταίο, δεδομένης της κατακόρυφης πτώσης των τιμών των ακινήτων σε διάφορες κεντρικές περιοχές υψηλής προβληματικότητας.

Οι φόροι μεταβίβασης ακινήτων (πιθανώς, ειδικές ρυθμίσεις για ακίνητα που θα ενταχθούν σε προγράμματα ανάπλασης).

Μέτρα Βελτίωσης του Κτηριακού Αποθέματος

Η κατάσταση του κτηριακού αποθέματος συμβάλλει στην ποιότητα ζωής στο κέντρο της πόλης. Υπάρχουν εγκαταλελειμμένα κτήρια, ενώ η παράνομη ενοικίαση ανθεί. Χρειάζεται να γίνει καταγραφή των εγκαταλελειμμένων κτηρίων και να αξιοποιηθούν από τον Δήμο. Είναι πιθανό να χρειασθεί η δημιουργία ή ενεργοποίηση πολεοδομικών μηχανισμών παρέμβασης στο κτηριακό απόθεμα-ιδιωτικό χώρο. Αυτά πρέπει να γίνουν με συνοπτικές διαδικασίες με δεδομένη την κρισιμότητα της κατάστασης και να μην παραπεμφθούν στις καλές δυνάμεις όπως μέχρι σήμερα.

Η βελτίωση της κατάστασης των κτηρίων περνά μέσα και από τον εξορθολογισμό της χρήσης της ενέργειας στα κτήρια κάνοντας την αρχή με τα δημόσια κτήρια, γεγονός που αποτελεί και υποχρέωση της χώρας στο πλαίσιο της εφαρμογής σχετικής κοινοτικής οδηγίας. Ο τομέας είναι εντάσεως εργασίας και έχει ιδιαίτερη συμβολή στην

βελτίωση της ενεργειακής συμπεριφοράς του κτηριακού αποθέματος. Επιλεκτικές κατεδαφίσεις κτηρίων για τη δημιουργία ελεύθερων χώρων μπορούν να συμβάλουν στην αποσυμφόρηση του κέντρου.

Μέτρα για την αντιμετώπιση της εγκληματικότητας

Η κύρια ενότητα ενεργειών για την άμεση αντιμετώπιση της εγκληματικότητας αρθρώνεται γύρω από την αστυνόμευση και την καταστολή αλλά και την πρόληψη διάπραξης εγκληματικών πράξεων.

Σχετικά με την αστυνόμευση, υπενθυμίζεται το Σχέδιο Δράσης για το Ιστορικό Κέντρο (17.5.2011) για την ενίσχυση του Ειδικού Σχεδίου Αστυνόμευσης στο κέντρο της Αθήνας, το οποίο περιλαμβάνει δράσεις ενίσχυσης της ΕΛ.ΑΣ, καθημερινές περιπολίες πεζών και εποχούμενων τμημάτων των ομάδων ΔΙΑΣ και ΔΕΛΤΑ, στοχευμένες επιχειρησιακές δράσεις της ομάδας πρόληψης και καταστολής εγκλήματος (ΟΠΚΕ) καθώς και επιχειρήσεις αστυνομικών ομάδων (επιχειρήσεις «σκούπα») κάθε εβδομάδα.

Για την επιτυχή καταπολέμηση της εγκληματικότητας απαιτείται:

διαχρονική συνέχεια και σταθερότητα της προσπάθειας

επιτελικός σχεδιασμός διαδοχικών βημάτων

συσχέτιση με τις δράσεις καταπολέμησης της παραβατικότητας και

συσχέτιση με άλλες δράσεις, μη αστυνομικού χαρακτήρα, όπως η επανάχρηση εγκαταλελειμμένων κτιρίων και κτιρίων υπό κατάληψη, η παρέμβαση στο κτιριακό απόθεμα και η απόσυρση παλαιών κτιρίων και συνόλων, η στοχευμένη αναθεώρηση των χρήσεων γης και η αλλαγή των όρων και περιορισμών δόμησης σε επιλεγμένες περιοχές καθώς και ο χαρακτηρισμός κρίσιμων περιοχών του Δήμου Αθηναίων ως «Ειδικών Ζωνών Ανάπλασης», με σκοπό την οικονομική, κοινωνική και περιβαλλοντική αναζωογόνησή τους.

Σε κάθε περίπτωση, το επιχειρησιακό σχέδιο αστυνομικών παρεμβάσεων θα πρέπει να μην δίνει περιθώρια αστυνομικής αυθαιρεσίας, να διασφαλίζει τη νομιμότητα και να προστατεύει την προσωπικότητα και τα δικαιώματα των πολιτών.

Μέτρα για την αντιμετώπιση της παραβατικότητας

Η έννοια της παραβατικότητας παραπέμπει σε μη νόμιμες πρακτικές που δεν εμπίπτουν στο στενότερο πεδίο της εγκληματικότητας, οι οποίες έχουν όμως σημαντικές επιπτώσεις στην οικονομική δραστηριότητα και την ποιότητα ζωής.

Τέτοιες πρακτικές που συνδέονται με τη λειτουργία της πόλης συμπεριλαμβάνουν μεταξύ άλλων το παραεμπόριο, τη «μαύρη» εργασία, τον εκφυλισμό των κοινόχρηστων χώρων σε χώρους κυκλοφορίας ή στάθμευσης οχημάτων, την παράνομη παρόδια στάθμευση, την καταπάτηση δημόσιου χώρου από δραστηριότητες (πχ. «επέκταση» καταστημάτων στα πεζοδρόμια, παράνομα περίπτερα κ.λπ.), την καταστροφή του αστικού εξοπλισμού και των κοινόχρηστων χώρων, την αλλοίωση-υποβάθμιση της αρχιτεκτονικής εικόνας των κτηρίων (από τους κατοίκους τους και από τρίτους), τα αυθαίρετα κτίσματα (στον ιδιωτικό και το δημόσιο χώρο) και τις αυθαίρετες κατασκευές (πχ. στα δώματα των κτηρίων), την ηχορύπανση, τις παράνομες χρήσεις γης και δραστηριότητες, την παράνομη ενοικίαση χώρων για κατοίκηση, την παραξενοδοχία, τις πρακτικές ρύπανσης της πόλης, την παράνομη κατάληψη δημόσιου χώρου και τις μόνιμες καταλήψεις κτηρίων από τρίτους.

Ακολουθούν επιμέρους μέτρα που πρέπει να ληφθούν για την αντιμετώπιση της παραβατικότητας σε σχέση με: α) τα καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (ΚΥΕ), β) το παραεμπόριο και γ) την παράνομη εκμίσθωση διαμερισμάτων, κατοικιών και άλλων χώρων. Ειδικότερα:

α) Καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος (ΚΥΕ)

Συμπλήρωση/τροποποίηση του ισχύοντος κανονιστικού πλαισίου περί αδειών ίδρυσης και λειτουργίας ΚΥΕ (άρθρο 80 ΔΚΚ, άρθρο 22 ν. 3536/2007 και ΚΥΑ 10551/2007, ΦΕΚ 246 Α'), ώστε να απλοποιηθεί η διαδικασία αδειοδότησης

και να εντατικοποιηθούν και συστηματοποιηθούν οι έλεγχοι ώστε να αντιμετωπισθούν αποτελεσματικά οι περιπτώσεις ΚΥΕ που παρουσιάζουν συστηματική παραβατικότητα. Απαραίτητη προϋπόθεση τέλος για την έκδοση ή και ανανέωση της άδειας λειτουργίας ΚΥΕ που λειτουργούν σε νέες οικοδομές θα πρέπει να είναι η διασφάλιση της προσβασιμότητας στα άτομα με αναπηρία.

Δημιουργία βάσης δεδομένων αδειών ΚΥΕ με καταχώρηση τόσο των υφιστάμενων όσο και των νέων αδειών ΚΥΕ στο Δήμο Αθηναίων. Η βάση αυτή, πέραν της συστηματοποίησης και της διευκόλυνσης στην παρακολούθηση των αδειών από την πλευρά του Δήμου, μπορεί να αξιοποιηθεί για την ανάρτηση μέρους της πληροφορίας στην ιστοσελίδα του Δήμου Αθηναίων, με δυνατότητα αναζήτησης των εγκατεστημένων ΚΥΕ βάσει διεύθυνσης και με σχετικό χάρτη (γεωγραφικό σύστημα).

Έκδοση κανονιστικής διάταξης κατά το άρθρο 79 του Κώδικα Δήμων και Κοινοτήτων, με την οποία θα τεθούν συγκεκριμένα χωροθετικά κριτήρια, είτε γενικά (για το σύνολο του Δήμου), είτε ειδικότερα (ανά κατηγορία και τύπους περιοχών). Στόχος είναι αφενός η προστασία ειδικών κατηγοριών χρήσεων και ευπαθών ομάδων πληθυσμού (π.χ. νοσοκομεία, γηροκομεία, παιδικούς σταθμούς, σχολεία, κ.λπ.) από συγκεκριμένες, οχλούσες, κατηγορίες ΚΥΕ και αφετέρου η συσχέτιση της χωροθέτησης νέων ΚΥΕ με συγκεκριμένους τύπους περιοχών (π.χ. περιοχές με κεντρικές λειτουργίες όπου η κατοικία δεν αποτελεί την κύρια χρήση, περιοχές με φαινόμενα εγκατάλειψης από τους κατοίκους και σταδιακής μείωσης της κατοικίας, περιοχές κορεσμένες με αυξημένη παρουσία καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος κ.λπ.).

Διαφοροποίηση των δημοτικών τελών ανά κατηγορία και τύπους περιοχών, ώστε αφενός να ενισχυθεί η χωροθέτηση νέων ΚΥΕ ή κατηγοριών ΚΥΕ σε περιοχές όπου είναι επιθυμητή η εγκατάστασή τους (π.χ. κέντρο πόλης, περιοχές σταδιακής μείωσης της κατοικίας) και αφετέρου να ανακόψει την

εγκατάσταση νέων ΚΥΕ σε περιοχές που παρουσιάζουν φαινόμενα υψηλών συγκεντρώσεων ή και κορεσμού.

Ενίσχυση και συστηματοποίηση των ελέγχων από τη Δημοτική Αστυνομία (αναδιοργάνωση της Δημοτικής Αστυνομίας και λειτουργία της επί 24ωρου βάσεως, δημιουργία κλιμακίων της Δημοτικής Αστυνομίας ανά δημοτική κοινότητα και ενίσχυση των ελέγχων για την αντιμετώπιση της ηχορύπανσης, την παράνομη στάθμευση και κατάληψη του δημοσίου χώρου της πόλης και τον εντοπισμό λοιπών παραβάσεων).

Δημιουργία ειδικού κέντρου υποδοχής παραπόνων και καταγγελιών στον Δήμο Αθηναίων, είτε μέσω διαδικτύου, είτε μέσω ειδικού τηλεφωνικού αριθμού, με σκοπό τη συστηματική καταγραφή των παραπόνων και καταγγελιών ανά κατηγορία (ηχορύπανση, κατάληψη δημόσιου χώρου, παράνομη αλλαγή χρήσης ΚΥΕ κλπ) και την οργανωμένη αντιμετώπιση των περιστατικών τα οποία καταγγέλλονται.

Σύνταξη και δημοσιοποίηση στο διαδίκτυο ετήσιας έκθεσης για την κατάσταση των ΚΥΕ στον Δήμο της Αθήνας στην οποία θα περιλαμβάνονται πλήρη στοιχεία για τις αιτήσεις που υποβλήθηκαν, τις προεγκρίσεις ίδρυσης και τις άδειες ίδρυσης και λειτουργίας που χορηγήθηκαν, τις καταγγελίες που υποβλήθηκαν, τις αυτοψίες και ελέγχους που έγιναν, τα αποτελέσματα των ελέγχων και τις παρατυπίες που διαπιστώθηκαν, καθώς και τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν.

β) Παραεμπόριο

Δίωξη παραεμπορίου και επιτόπια καταστροφή προϊόντων.

Ευέλικτες διαδικασίες καταστροφής κατασχεμένων προϊόντων.

Συστηματική και καθημερινή αστυνόμευση των περιοχών στις οποίες παρατηρείται συγκέντρωση παραεμπορίου, ιδίως έξω από τα Πανεπιστημιακά Ιδρύματα (Προπύλαια, Νομική Σχολή, Οικονομικό Πανεπιστήμιο Αθηνών κ.λπ.).

Αυστηροποίηση ποινικών και διοικητικών κυρώσεων για καταστήματα που συμμετέχουν σε διακίνηση λαθραίων προϊόντων.

Δημιουργία πολυπολιτισμικών αγορών για διάθεση νομίμων προϊόντων μεταναστών

γ) Παράνομη εκμίσθωση διαμερισμάτων, κατοικιών και άλλων χώρων

Τροποποίηση ισχύουσας νομοθεσίας, με σκοπό την καθιέρωση ποινικών κυρώσεων (φυλάκιση και χρηματική ποινή) και αυστηρότερων διοικητικών κυρώσεων σε όσους εκμισθώνουν, υπομισθώνουν ή παραχωρούν ακίνητα για παράνομες χρήσεις και δραστηριότητες ή σε παράνομους μετανάστες ή σε πρόσωπα που διευκολύνουν τη διαμονή παράνομων μεταναστών στο ακίνητο ή/και την τέλεση αξιόποινων πράξεων.

Συμπλήρωση ισχύουσας νομοθεσίας για τα εγκαταλελειμμένα κτίρια με την πρόβλεψη ποινικών κυρώσεων για όσους παραμελούν τη φύλαξη των κενών ακινήτων τους με αποτέλεσμα να τελούνται σε αυτά άλλες παράνομες πράξεις (π.χ. διακίνηση και χρήση ναρκωτικών, κ.λπ.) ή να εισέρχονται και να διαμένουν σε αυτά παράνομοι μετανάστες. Επιβαρυντικές περιπτώσεις όταν, λόγω της παραμέλησης της φύλαξης σε κενά διαμερίσματα και κτίρια και της λήψης κατάλληλων μέτρων ασφαλείας, τελούνται πράξεις που αποτελούν κίνδυνο για τη δημόσια τάξη, τη δημόσια ασφάλεια, τη δημόσια υγεία ή υποβαθμίζουν ουσιαστικά το περιβάλλον της περιοχής τους και την ποιότητα ζωής των κατοίκων τους.

Μέτρα για την καταπολέμηση φαινομένων παραβατικότητας και εγκληματικότητας όταν γίνονται πορείες

Ειδικά για την εκδήλωση φαινομένων παραβατικότητας και εγκληματικότητας σε πορείες στο Κέντρο της Αθήνας (βλ. πρόσφατα επεισόδια), είναι ευθύνη των οργανωτών για τη διαφύλαξη της νομιμότητας και της ασφάλειας όσον αφορά στην

ελεύθερη έκφραση των πολιτών, αλλά και της διασφάλισης όλων των προϋποθέσεων προστασίας της περιουσίας των πολιτών, των πολιτισμικών μνημείων και της ελεύθερης πρόσβασης στην οικονομική δραστηριότητα της πόλης.

Ολιγάριθμες συγκεντρώσεις δεν θα πρέπει να αποκλείουν την ελεύθερη διακίνηση των οχημάτων και των πολιτών.

Η πολιτεία, διά των δυνάμεων προστασίας της νομιμότητας και του πολίτη, οφείλει να εξασφαλίζει την τήρηση των κανόνων αφενός της ελεύθερης συμμετοχής και έκφρασης των πολιτών, αφετέρου την ασφάλεια τόσο των πολιτών, όσο και της περιουσίας (κινητής και ακίνητης).

Μέτρα για την ενίσχυση του κοινωνικού χαρακτήρα της πόλης

Η προσέγγιση των προβλημάτων του κέντρου της πόλης πρέπει να έχει ως κεντρικό μέλημα την ανάδειξη του κοινωνικού τους χαρακτήρα και την απόκρουση λύσεων που είτε στηρίζονται στην αστυνομική βία, είτε αποβλέπουν σε επίλυση μέσω της διασποράς, ή της μετατόπισης των προβλημάτων σε άλλες περιοχές της πόλης.

Ο κοινωνικός χαρακτήρας των προβλημάτων του κέντρου της πόλης γίνεται ακόμη πιο σαφής στις σημερινές συνθήκες κρίσης, με τη μεγάλη αύξηση και ποιοτική διαφοροποίηση του πληθυσμού των αστέγων, εκείνων που έχουν ανάγκη σίτισης, κ.λπ. Τα οξυμμένα προβλήματα και τα νέα αυτά φαινόμενα αποτελούν ακραίες μορφές κοινωνικών ανισοτήτων και σηματοδοτούν πλήρη απώλεια του δικαιώματος στην πόλη για κάποιες ομάδες του πληθυσμού της.

Η ελληνική κοινωνία πρέπει να επιχειρήσει να συγκροτήσει νέες τοπικές συλλογικότητες με δημοκρατικό έλεγχο και κοινωνική ευαισθησία, ως στρατηγικές δομές κοινωνικής αναπαραγωγής, διευρύνοντας την εμβέλεια της οικογενειακής αλληλεγγύης και των οικογενειακών στρατηγικών στις οποίες στηρίχθηκε η κοινωνική αυτορύθμιση των προηγούμενων δεκαετιών. Αντικείμενο των συλλογικοτήτων αυτών είναι η αντιστοίχιση των πόρων που μπορούν να συγκεντρώσουν με τις τοπικές

ανάγκες και με προτεραιότητα στις πιο επείγουσες. Δυνητικοί πόροι των δομών αλληλεγγύης είναι κυρίως η εργασιακή δύναμη των ανέργων, το σχολάζον κεφάλαιο οποιασδήποτε μορφής, και επικουρικά οι ιδιωτικές ή εταιρικές προσφορές. Ο ρόλος της τοπικής αυτοδιοίκησης είναι στην παροχή βιώσιμων σχεδίων για την ανάπτυξή τους, στην ενίσχυσή τους με πρόσθετους πόρους και στην εποπτεία και αξιολόγησή τους. Ως συγκεκριμένα μέτρα προτείνονται τα εξής:

Καταγραφή των ευάλωτων ομάδων (άστεγοι, χρήστες ναρκωτικών ουσιών, παράνομοι μετανάστες κ.λπ.) και των χαρακτηριστικών τους (χωροθέτηση, αριθμός κ.λπ.) και εκτίμηση των σχετικών αναγκών. Εκτίμηση της υφιστάμενης κατάστασης όσον αφορά τη διακύμανση του αριθμού και τις προοπτικές.

Χρήση εγκαταλελειμμένων ακινήτων και επιδότηση ιδιοκτητών για τη στέγαση μελών των ευάλωτων ομάδων σε συνδυασμό με κοινωνική εργασία (φροντίδα ηλικιωμένων, έργα αναβάθμισης της γειτονιάς) με στόχο την προοπτική επανένταξης. Χωροθετικός σχεδιασμός για την αποφυγή υπερσυγκεντρώσεων.

Επεξεργασία νέων κριτηρίων χωροθέτησης κατ/των εκδιδομένων προσώπων. Δημιουργία τραπεζών χρόνου με πρωτοβουλιακή οργάνωση σε επίπεδο γειτονιάς και εποπτεία του Δήμου με στόχο την εκμετάλλευση των δεξιοτήτων του πληθυσμού των ευάλωτων ομάδων σε συνδυασμό με την κοινωνική ένταξή τους.

Συντονισμός από τον Δήμο των δραστηριοτήτων κοινωνικής προσφοράς διαφόρων φορέων (εκκλησία, εταιρική ευθύνη, ΜΚΟ, εθελοντές) για τη μεγιστοποίηση και τη βιωσιμότητα του αποτελέσματος.

Χωροθέτηση υπηρεσιών σίτισης και στέγασης ευάλωτων πληθυσμών με στόχο την αποφυγή υπερσυγκεντρώσεων και την εναρμόνιση των δυνατοτήτων προσφοράς τους με τοπικές ανάγκες.

Ανάπτυξη δημοτικών πρωτοβουλιών για την παροχή φθηνών προϊόντων σε τοπικό επίπεδο για τα ευρύτερα ευάλωτα τμήματα του πληθυσμού

(διαδικασία στην οποία μπορούν οι ιδιαίτερα ευάλωτες ομάδες να συμμετάσχουν ως δικαιούχοι και ως προσφέροντες εργασία).

Ευαισθητοποίηση της εθελοντικής προσφοράς στην κατεύθυνση της επί τούτου επίτευξης κοινωνικής συνοχής ως από τα βασικά αντικείμενα του εθελοντισμού (βλ. επόμενη ενότητα).

Οριζόντια μέτρα για την αντιμετώπιση της παράνομης μετανάστευσης

Έναρξη λειτουργίας Υπηρεσίας Πρώτης Υποδοχής και αυτοτελούς Υπηρεσίας Ασύλου, κατ' εφαρμογή του ν. 3907/2011 – Εξεύρεση χώρων στέγασης σε κτίρια εκτός Δήμου Αθηναίων.

Ταχεία διεκπεραίωση και ολοκλήρωση εκκρεμών υποθέσεων ασύλου.

Εθελούσιες επιστροφές παράνομων μεταναστών με ευρείες καμπάνιες ενημέρωσης των ενδιαφερομένων, καταγραφή και ταυτοποίηση παράνομων αλλοδαπών που επιθυμούν να επιστρέψουν στις χώρες καταγωγής τους και έκδοση ταξιδιωτικών εγγράφων, εισιτηρίων, παροχή οικονομικού βοηθήματος, συνοδεία στο αεροδρόμιο και υποδοχή στον τελικό προορισμό.

Δημιουργία δομών φιλοξενίας αιτούντων άσυλο και προσφύγων σε περιοχές εκτός Δήμου Αθηναίων.

Επαναδιαπραγμάτευση συμφωνίας Δουβλίνο II.

Μέτρα ενίσχυσης του Εθελοντισμού

Μεταξύ άλλων, οι προτεινόμενες δράσεις συμμετοχής των κατοίκων για την αποκατάσταση του Ιστορικού Κέντρου της Αθήνας είναι οι ακόλουθες:

Δράσεις καταγραφής και φωτογράφισης των διατηρητέων κτιρίων και των μνημείων της περιοχής που χρήζουν προστασίας και ανάδειξη αυτών με εκθέσεις σε κεντρικά σημεία της περιοχής.

Εθελοντική συμμετοχή των κατοίκων στην επιτήρηση αστικών περιοχών.

Στοχευμένη δράση για τον εθελοντικό καθαρισμό ιστορικών μνημείων σε συνεργασία με ομάδες της εφορίας αρχαιοτήτων.

Δράσεις οικολογικού χαρακτήρα με καθαρισμούς δρόμων, πεζοδρομίων, πλατειών, ιστορικών μνημείων, ανακύκλωση και προστασία του περιβάλλοντος.

Λαϊκές Συνελεύσεις για την ανταλλαγή απόψεων, εμπειριών και προτάσεων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων του κέντρου. Διορισμό εκπροσώπων αρμόδιων για την μεταφορά των εμπειριών από τις Λαϊκές Συνελεύσεις στο Δημοτικό Συμβούλιο. Ανάδειξη του διαλόγου και της σημασίας της συμμετοχής των κατοίκων στη λήψη αποφάσεων για τον τόπο κατοικίας τους. Εκστρατείες ευαισθητοποίησης των τοπικών φορέων και κυρίως των σχολείων και των νέων για τις κινητοποιήσεις των κατοίκων του κέντρου, τις δράσεις τους, την ανάδειξη της σημασίας της εθελοντικής εργασίας για την ανάδειξη του κέντρου της Αθήνας.

Λειτουργία Περιπτέρων Ενημέρωσης σε κομβικά σημεία του ιστορικού κέντρου της Αθήνας.

Δράσεις πολιτιστικού χαρακτήρα για ενίσχυση και διάδοση της τοπικής πολιτιστικής κληρονομιάς, Διοργάνωση πολιτιστικών εκδηλώσεων (μουσικοχορευτικά φεστιβάλ, φολκλορικά φεστιβάλ, φεστιβάλ γαστρονομίας, κινηματογραφικές προβολές σε μνημεία του κέντρου) πάντα με την συμμετοχή εθελοντών, τα έσοδα των οποίων θα διατίθενται σε ταμείο για την αποκατάσταση του κέντρου της πόλης.

Διοργάνωση περιηγήσεων στο ιστορικό κέντρο της πόλης, αναβιώνοντας τη ζωή στους δρόμους της αρχαιότητας, μαρκάροντας αυτές τις διαδρομές με διακριτικό σήμα για την διεθνή αναγνώρισή τους.

Μέτρα Βελτίωσης των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς

Στην βελτίωση της λειτουργίας της πόλης σημαντικό ρόλο παίζουν τα Μέσα Μαζικής μεταφοράς. Επιβάλλεται επομένως η περαιτέρω ανάπτυξη και ενίσχυση

ευέλικτων μέσων Μέσων Μαζικής Μεταφοράς, καθώς και η υιοθέτηση μιας σταθερής πολιτικής στάθμευσης στο κέντρο. Η παράνομη στάθμευση αποτελεί παράγοντα υποβάθμισης της πόλης. Είναι αναγκαία η ενεργοποίηση των φορέων των συγκοινωνιών σε συνεργασία με τον Δήμο Αθηναίων για την «επικοινωνήση» των δρομολογίων στο ευρύ κοινό με εύληπτο τρόπο.

4. ΤΡΟΠΟΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

I. Η επιτυχής προώθηση και ιδίως η εφαρμογή των προτεινόμενων δράσεων και μέτρων για την αναζωογόνηση του Κέντρου της Αθήνας, προϋποθέτει τη δημιουργία ενός **Επιχειρησιακού Μηχανισμού Διοίκησης και Διαχείρισης**, ο οποίος θα αναλάβει:

α. Κατά το στάδιο της οριστικοποίησης του προγράμματος δράσης:

- Την ολοκλήρωση του σχεδιασμού των δράσεων και την οριστικοποίησή τους, σε συνεννόηση με τους εμπλεκόμενους φορείς σχεδιασμού.
- Την εξειδίκευση των πηγών χρηματοδότησης για κάθε δράση και τη σύνταξη δεσμευτικών χρονοδιαγραμμάτων υλοποίησης.
- Την ευρεία δημοσιοποίηση των οριστικοποιημένων δράσεων και μέτρων στους οικονομικούς και κοινωνικούς εταίρους, τους επιστημονικούς φορείς και τις οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών.
- Την παρακολούθηση και επίσπευση της κατάρτισης των νομικών ρυθμίσεων που είναι απαραίτητες για τη στήριξη του προγράμματος.

β. Κατά το στάδιο της εφαρμογής του προγράμματος δράσης:

- Τη «συμβολαιοποίηση» του προγράμματος δράσης, δηλαδή τη σύναψη προγραμματικών συμφωνιών, μνημονίων συνεργασίας & συναντίληψης (MOUs) και λοιπών συμβάσεων μεταξύ των αρμόδιων για την υλοποίηση, δημοσίων και κοινωνικών φορέων.
- Τον συντονισμό των επιμέρους δράσεων και εμπλεκόμενων φορέων εφαρμογής.
- Την οργάνωση συστήματος παρακολούθησης της εφαρμογής και απόδοσης του προγράμματος, με συγκεκριμένους δείκτες, που θα εκφράζουν την πορεία του έργου.
- Τη συστηματική ενημέρωση των εμπλεκόμενων φορέων και του κοινού.

- Την ενεργό στήριξη του ιδιωτικού τομέα (επιχειρηματιών, ιδιοκτητών ακινήτων, τραπεζών, κ.λπ.).

- Τις διαγωνιστικές διαδικασίες για τη σύναψη συμβάσεων μελετών, υπηρεσιών και έργων.

- Την εφαρμογή της ισχύουσας νομοθεσίας, ιδίως την έκδοση των αναγκαίων διοικητικών πράξεων για την υποστήριξη των επιμέρους δράσεων του προγράμματος.

II. Μετά την οριστικοποίηση του προγράμματος και εν όψει των αυξημένων απαιτήσεων τις οποίες συνεπάγεται η εφαρμογή του, θα απαιτηθεί ένα μονιμότερο και πιο συνεκτικό θεσμικό σχήμα, το οποίο μπορεί να περιλαμβάνει, ενδεικτικά, τα εξής:

- Τη σύσταση **Διυπουργικής Επιτροπής για το ευρύτερο Ιστορικό Κέντρο της Αθήνας**, με συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων υπουργών, του Δημάρχου Αθηναίων και του Γενικού Γραμματέα Περιφέρειας Αττικής.

- Τη δημιουργία **ειδικού φορέα διοίκησης και διαχείρισης του προγράμματος, με τη μορφή ανώνυμης εταιρείας, κατά το πρότυπο του «Αθήνα 2004 Α.Ε.»**. Στόχος είναι η δημιουργία ενός οργανισμού που μπορεί να ανταποκριθεί με ταχύτητα, ευελιξία και επιχειρησιακή ετοιμότητα στις σύνθετες απαιτήσεις του προγράμματος δράσης για την Αθήνα. Ο προτεινόμενος οργανισμός θα αποτελέσει τον εκτελεστικό βραχίονα του όλου προγράμματος.

- Τη δημιουργία **Ειδικής Συντονιστικής Ομάδας**, με συμμετοχή υψηλόβαθμων διοικητικών στελεχών των αρμοδίων υπουργείων και δημοσίων οργανισμών και του Δήμου Αθηναίων. Έργο της ομάδας θα είναι η εξασφάλιση της συνέργειας των επιμέρους δράσεων, η αντιμετώπιση και υπέρβαση τυχόν διοικητικών και νομικών εμπλοκών και δυσχερειών και η υποβολή συγκεκριμένων προτάσεων στους αρμόδιους υπουργούς για την επίλυση προβλημάτων.

- Τη δημιουργία **μόνιμου μηχανισμού διαβούλευσης (forum)** με τους παραγωγικούς και επιστημονικούς φορείς της πόλης για την πορεία του

προγράμματος και τις αναγκαίες συμπληρώσεις, εξειδικεύσεις και τροποποιήσεις που θα προκύπτουν κατά την εκτέλεσή του.